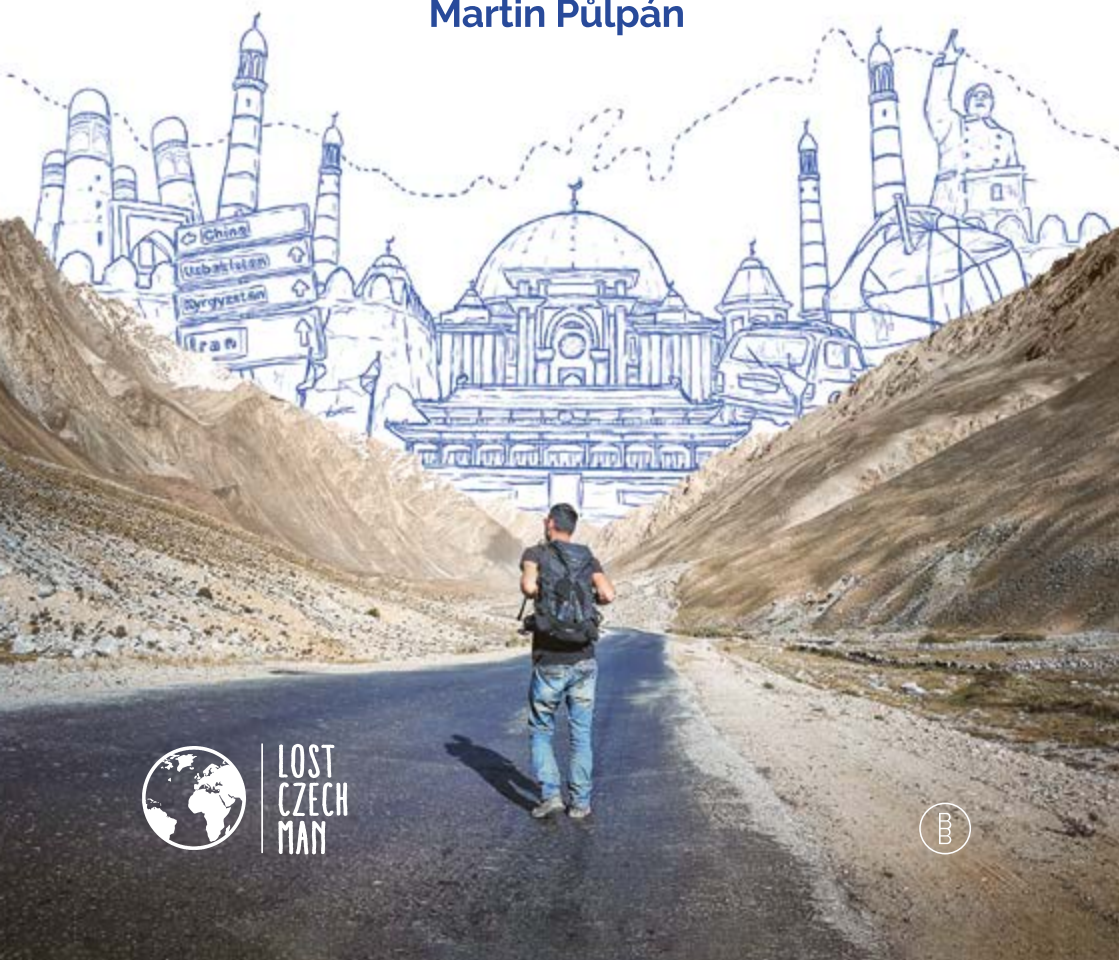

Sám na cestě z Evropy do Číny

Ztracen na Hedvábné stezce

Martin Půlpán

LOST
CZECH
MAN

Martin Půlpán
Ztracen na Hedvábné stezce

Martin Půlpán

Ztracen na Hedvábné stezce

© Martin Půlpán, 2021

© Backstage Books, 2021

ISBN 978-80-7665-008-4 [formát pdf]

Ztracen na Hedvábné stezce

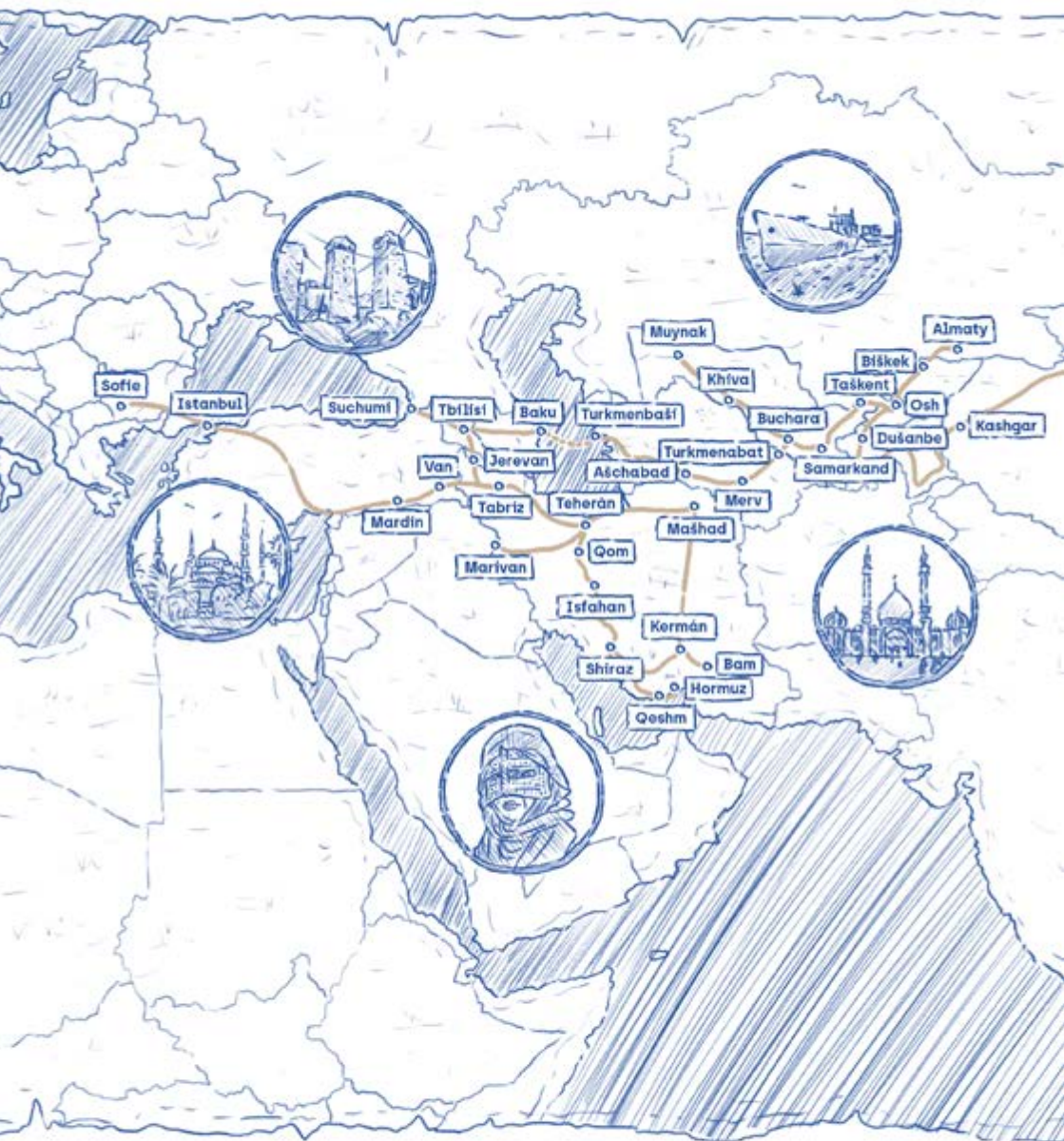
Martin Půlpán

LOST
CZECH
MAN

2021

Sofie

Istanbul

Suchumi

Tbilisi

Baku

Turkmenbaşi

Muynak

Khiva

Tashkent

Bişkek

Almaty

Mardin

Van

Jerevan

Ashabad

Turkmenabat

Buchara

Osh

Duşanbe

Kashgar

Tabriz

Teheran

Merv

Samarkand

Marivan

Gom

Mashad

Isfahan

Kerman

Shiraz

Bam

Hormuz

Qeshm

Urumqi

Turpan

Lanzhou

Si-An

Peking

LOST
CZECH
MAN

Obsah

1. Úvod	11
Kde se vzal Lost Czech Man?	11
Zlomená noha v Gruzii	20
Pokus číslo dvě!	28
2. Turecko	33
První stopování v životě	33
Tureckým Kurdistanem	40
3. Írán	53
„Welcome to Iran, mister Martin!“	53
První blízká setkání	69
Íránským Kurdistanem	77
Pohořím Alborz do svatého města Mashad	89
Luxusní íránské vlaky	115
Bezdomovcem na ostrově Qeshm	119
Ztracen v očích íránských žen	130
Z Isfahánu do svatého města Qom	144
Íránská byrokracie	164
Tady jsem doma	171
4. Arménie	183
Cesta časem do doby SSSR	183
Země klášterů, hor a dobrosrdečných lidí	194

5. Gruzie	207
Zimní cesta do vesnice Ushguľi	207
Abcházie – republika, která neexistuje	214
6. Ázerbajdžán	233
Země ohně a hor	233
Perský nový rok	244
Úprk do Turkmenistánu	249
7. Turkmenistán	259
V zemi otce všech Turkmenů	259
Vítej v naší zemi, vítej v Turkmenistánu!	265
V nejzvláštějším městě světa	271
Zpět na Hedvábné stezce	281
Pan Kakajan	288
8. Uzbekistán	299
Slavný uprostřed pouště	299
Bohatství Hedvábné stezky	304
Republika Karakalpakstán	316
Život horalů	329
9. Kyrgyzstán	341
Láska na Hedvábné stezce	341
Divoké hory Kyrgyzstánu	355
Ztracen ve Ferganské kotlině	371

10. Tádžikistán	381
Bez peněz!	381
Fanské hory	392
Do nitra Pamíru	413
KouzeIný dědeček	435
V zemi Aga Khana	448
Ztracen na Pamíru	457
Po stopách Marca Pola ve Wakhanském koridoru	471
Poslední střeDoasijské dobrodružství	486
11. Čína	501
Ztracen v čínské byrokracii	501
Stačí jen projít kontrolou	507
V jiném světě	518
Přes rozpálené pouště do pravé Číny	525
SpInění velkého snu!	554
Kdy mi to došlo?	569

Úvod

Kde se vzal Lost Czech Man?

Cestování odjakživa patřilo k mým oblíbeným kratochvílím. Je jedno jestli na den nebo na delší dobu. Miluji ten okouzlující pocit z objevování neznámého a při mnoha výletech i tajemného. Stejně jako člověk prochází různými fázemi životního vývoje, tak i v každé své životní fázi cestuje jinak. Vaše výlety za dobrodružstvím jsou rozdílné, když jste student, cestujete jinak, když jste zaměstnaný, je to jiné, když máte rodinu, a jsem si stoprocentně jist, že to bude jiné, až budu v důchodcovském věku. Ještě teď si pamatuji ten strach rodičů, když jsem ve svých devatenácti letech poprvé sám vyjel do zahraničí. Nyní již je jiná doba a pro současné teenagery je to naprosto normální. Psal se rok 2003 a já se naplno oddal hudebnímu stylu zvanému trance. Ty největší hudební akce se pořádaly převážně v Holandsku, a tak jsme se na Vánoce roku 2003 s kamarády vypravili půjčeným automobilem do Amsterdamu na v té době největší halovou akci Evropy.

Jsou chvíle, na které v životě nezapomenete, a jednou z nich je pro mě právě tento hudební výlet do Amsterdamu. Do té doby jsem nikdy nic takového nezažil! Nešlo jen o samotnou party, kde hráli ti nejznámější DJs světa, ale o celkovou atmosféru. Čtyři kamarádi se vydali sami poznávat Holandsko. Do té doby jsem znal pouze cestování s rodiči do Chorvatska

nebo Itálie a najednou jsem sám uprostřed Amsterdamu mezi padesáti tisíci lidmi na největší halové akci Evropy. Protože šlo o dobu, kdy byl internet v plenkách, neměli jsme mobilní telefony a už vůbec ne GPS navigace, považuji tuto cestu za jedno z prvních opravdových dobrodružství v mém životě. Netrvalo dlouho a cesty na hudební akce po celé Evropě se staly mou oblíbenou víkendovou zálibou. Jeden víkend Berlín, druhý Curych, třetí víkend Budapešť, a tak stále dokola. Miloval jsem to. Myslím, že po několik let jsem poté navštěvoval hudební akce více v zahraničí než v Česku. Díky tomu jsem mohl poznat doslova celou Evropu.

Jeden z velkých životních zlomů přišel v roce 2005. Chtěl jsem se naučit anglicky a něco vydělat, proto jsem se vydal za prací do Anglie. V té době byl doslova boom přílivu levné pracovní síly do Spojeného království. Česká republika byla nově přijatou zemí do Evropské unie a vidina toho, že můžete pracovat za libry, byla prostě neodolatelná. I já to chtěl vyzkoušet a vydělat si na studia. Přes rodinnou známou jsem měl domluvenou práci v luxusní restauraci na severu Londýna v malém městečku Stevenage. Dodnes to vidím jako největší životní školu! Představte si, že se najednou ocitnete bez znalosti jazyka v cizí zemi. Je vám dvacet jedna a v podstatě až do této chvíle žijete se svou maminkou, která se o vás stará, jak nejlépe umí. Byl jsem naivní, věřil, že jsou na světě jen dobří lidé a každý vám pomůže. Bohužel to vše se ukázalo být jako představa z říše snů. Ocitl jsem se v Anglii a bydlení, které jsem měl domluvené na dálku, z nějakého důvodu padlo. Práce v restauraci sice vyšla, ale několik dní před mým příjezdem se rapidně změnila situace v managementu. Původně jsem měl pracovat pod českou manažerkou Bárou, která také pocházela z mých rodných Pardubic. Jenže osud tomu chtěl jinak a Bára byla odvelena do jiného města, takže jsem začal pracovat pod manažery z Albánie.

Mějte mě za rasistu a hulváta, ale nepoznal jsem v životě větší strach o život než právě při práci s Albánci! Samozřejmě věděli, že jsem nový a neznám, jak se věci mají, ani neumím jazyk. Šikanovali mě, vyhrožovali, dělali naschvály, rozstříhali mi oblečení, močili mi do bot, dávali

málo směn a šidili mě na výplatách, takže jsem si sotva vydělal na nájem a jídlo. Z práce jsem chodil domů s brekem a modlil se, aby to nějak skončilo. Jenže nebylo východiska. Neměl jsem peníze na to jet domů, neměl jsem peníze na jídlo, na bydlení, na nic! Jednoho dne jsem přišel do práce a ve dveřích stojí milá usměvavá slečna. Kouká na mě, já koukám na ni! Česky na mě spustila: „Ahoj, já jsem Bára. Měl jsi pracovat se mnou, ale já teď pracuji ve vedlejší město. Jak se ti tu líbí?“ ptá se mě s krásným úsměvem na tváři. V tu chvíli bych řekl cokoli, jen abych už nemusel vidět ani jednoho Albánce, co mi každý večer posunky ukazuje, že mě podřízne, pokud z restaurace nevypadnu! Díky smlouvě, kterou jsem měl podepsanou, mě totiž nemohli vyhodit. Musel bych odejít sám, ale neměl jsem kam. Co si budeme povídat, každý zaměstnanec navíc znamená méně peněz pro kamarády, bratry, bratrance a Bůh ví koho všeho. Albánců je všude tolik a všichni jsou rodina, takže když řeknete něco špatného jednomu, rázem vás nesnáší dalších padesát lidí. „Nesnáším to tu!“ odvětil jsem Báře, která smutně pokyvuje hlavou na souhlas. A potom to přišlo. Jedna z nejlepších vět v mém životě. „Od zítra nastupuješ ke mně, já se o tebe postarám,“ povídá a jde domluvit můj „transfer“ do její restaurace!

Od druhého dne se změnilo naprosto vše! Najednou jsem měl tolik práce, že jsem se doslova topil v penězích. Bára ze mě udělala hlavního barmana v její restauraci, což znamenalo dlouhé směny, velká dýška a další příplatky. Dva měsíce jsem se doslova nezastavil a vrátil se domů s plnou kapsou liber. Od té doby jsem ale navždy nesnášel Albánce a myslím, že každý pochopí, proč je Albánie jedinou zemí v Evropě, kterou jsem doposud nenavštívil. Nicméně jak se říká: „Co vás nezabije, to vás posílí“ a tady to platilo dvojnásob. Pracovat s Albánci byla ta nejlepší životní škola, kterou jsem mohl dostat. Do Anglie jsem pak na různě dlouhou dobu jezdil i následující roky, vždy na léto, abych si vydělal na studia na soukromé vysoké škole. Vzhledem k tomu, že jsem vždy žil v dojezdové vzdálenosti od londýnského letiště, mohl jsem létat doslova po celé Evropě na krátké výlety. Jeden týden jsem letěl do Osla, druhý

týden do Glasgow, třetí týden do Dublinu. Byly to krásné časy bez stresu a bez Albánců! Tím samozřejmě nechci říct, že by všichni Albánci byli stejní. Má zkušenost je ovšem natolik špatná, že jsem se této zemi a lidem prozatím rozhodl vyhýbat obloukem. Snad budu mít někdy šanci svůj názor změnit.

Další ze zlomů přišel v roce 2008, kdy jsem měl možnost vycestovat na výměnný studijní pobyt do Maďarska. Strávit půl roku v této nádherné zemi bylo jedno z nejlepších rozhodnutí, které jsem mohl učinit. Nejenom pro to, že mě vždy lákaly země jako Rumunsko, Srbsko nebo Ukrajina, které byly v dojezdové vzdálenosti od města Debrecen, kde jsem studoval, ale také pro to, že jsem zde potkal mnoho nových přátel z celého světa. Španělé, Italové, Francouzi, Američané nebo Belgičané. Nebyl snad jediný týden, ba den, kdy bychom neměli nějaký večírek. Také jsem zde našel zálibu v ženách jiných národností. Ruku na srdce, Maďarky jsou prostě nádherné a vášnivé, nicméně také dovedou ztropit pěkné pozdvižení, když zjistí, že randíte i s někým jiným. Díky Erasmu jsem vlastně poznal jednu věc, a sice, že nejsem člověk, který by dokázal celý život sedět na jednom místě a mít jednu stejnou práci. Půl roku mi bylo málo. Chci více!

Netrvalo dlouho a své sny jsem si začal plnit. Na konci roku 2008 jsme se s kamarády vydali prozkoumat Blízký východ, konkrétně Turecko, Sýrii, Jordánsko a Egypt. Do té doby jsem cestoval jenom po Evropě a najednou se chci vydat do zemí, které jsem pomalu ani neuměl najít na mapě. U rodičů opět zavládl strach, protože jen pár týdnů před tím oznámil tehdejší americký prezident George Bush Sýrii za jednu ze zemí na tzv. Ose zla. Jednalo se nicméně o jeden z mých zlomových výletů. Nalezl jsem totiž novou lásku. Lásku k arabskému a islámskému světu. Zejména Sýrie ve mně zanechala neuvěřitelně silné vzpomínky. Tisícileté památky, staré křižácké hrady, poušť, historie doslova na každém kroku, a co bylo to nejlepší? Lidé! Takovou lidskou dobrotu jsem do té doby nikde nezažil. Okouzlen nezávislým cestováním jsem ležel v malém hotýlku na břehu egyptské strany Rudého moře a koukal na druhou stranu na hory

patřící Saudské Arábii. Dal jsem se do řeči se starším německým párem, který měl za sebou zrovna měsíční cestování po Íránu. Básnili o této zemi tak moc, že jsem ihned po návratu do Česka začal studovat a číst knihy o Íránu a hned jsem věděl, jakou zemi chci ve svém životě nejvíce navštívit. Trvalo nicméně dalších deset let, než jsem se do bývalé Perské říše podíval. O to větší to pak ale bylo dobrodružství.

Pomalou začínalo být jasné, že cestování bude nedílnou součástí mého života. Na začátku roku 2009 jsem dostal možnost půl roku pracovat v Bruselu. V tu dobu zrovna probíhalo předsednictví České republiky v Radě Evropské unie. Byl jsem okouzlen vysokou politikou, protože jsem se téměř denně potkával s ministry, europoslanci nebo lobbisty z celé EU. Moji tehdejší nadřízení byli odborníky ve svém oboru a já se v nich naprosto zhlédl. Chtěl jsem být jako oni a chtěl jsem v Bruselu zůstat napořád. Bohužel to nebylo možné a po půl roce, kdy předsednictví skončilo, jsem se musel vrátit do ČR. Nicméně jsem pro stejnou společnost pracoval i nadále v její pražské kanceláři.

Jenže já prostě nevydržím na jednom místě delší dobu. Moje maminka do teď vypráví příběhy z mého raného dětství, kterak jsem pobíhal po slovenských horách, a možná právě proto mě to i v dospělosti stále táhne někam do světa, do přírody, za poznáním. Tak nějak jsem stále hledal, kam bych mohl jet, co bych mohl dělat. Dopadlo to tak, že jsem se na začátku roku 2010 vydal studovat do Kanady. Vancouver byla jasná volba hlavně díky tomu, že tam zrovna probíhala zimní olympiáda a já byl v naprostém centru světového sportovního dění. Jako milovník hokeje jsem samozřejmě navštívil i zápasy české reprezentace a posléze chodil pravidelně na místní Canucks hrající NHL. Kanada byla skvělá volba. Zaprvé kolem Vancouveru je nádherná příroda, zadruhé sem jezdí plno studentů z Asie nebo Jižní Ameriky. Dodnes si pamatuji, jak jsem mamce říkal, že v budoucnu můžu jet kamkoliv do světa a budu tam někoho znát. A je to pravda. Mám nyní úžasné kamarády a kamarádky v Brazílii, Kolumbii, Thajsku, na Taiwanu nebo v Japonsku, o Evropě nemluvě. Mnoho z nich jsem poté také navštívil a jsme v kontaktu dodnes.